

Ekonomika v dvojrýchlostnom tempe

Autori: Martin Pažický, Vojtech Plutzer

Priemysel Slovenska a jeho obchodných partnerov rastie aj napriek pretrvávajúcim karanténym opatreniam. Dopyt po automobiloch ostáva silný, na ponukovej strane sa však začínajú objavovať riziká. V červených číslach sa nachádzajú služby, najmä odvetvie turizmu a rekreácie, ktoré protiepidemické opatrenia obmedzujú najviac. Miera nezamestnanosti postupne rastie, no straty sú menšie než počas prvej vlny. Zhoršujúca sa situácia na trhu práce sa zatiaľ nestihla prejaviť v poklese cien.

Priemysel ostáva aj napriek ponukovým rizikám ťahúňom rastu

- Silný februárový sentiment v európskom priemysle dodáva nádej, že priemyselná aktivita by ani v novom roku nemala výraznejšie klesnúť. Dopyt po nových vozidlách sa na základe údajov o vyhľadávaní áut na internete zatiaľ drží na predkrízových úrovniach. Ponuka je však kvôli karanténym opatreniam obmedzená, čo sa v januári prejavilo medziročným poklesom registrácií automobilov až o polovicu. Predaj áut budú začiatkom roka tmiť aj schvaľovacie procesy na predaj tých vozidiel, ktoré boli vyrobené vlani a nespĺňajú emisné limity platné od roku 2021.
- Výrobu by mohol brzdiť aj nedostatok niektorých súčiastok, najmä elektronických čipov. Tie dodávatelia ešte vlani presmerovali do výroby počítačov a telefónov, po ktorých kvôli častejšej práci z domu prudko vzrástol dopyt. Komplikácie by mohlo spôsobiť aj spomalenie medzinárodnej nákladnej prepravy, čo by predĺžilo čas dodávok aj v iných priemyselných odvetviach.

Čiernym Petrom ostávajú služby

- Celkový sentiment v ekonomike stiahli aj vo februári služby, ktorým sa, s výnimkou bankových služieb, dlhodobo nedarí. Najväčšie poklesy zaznamenali služby v odvetví turizmu a rekreácie. Tým by mohlo v druhej polovici roka pomôcť masívnejšie očkovanie, ktoré by umožnilo uvoľnenie karanténnych opatrení. Uľavilo by sa najmä krajinám, kde tvorí turizmus pomerne veľkú časť HDP – ich ekonomiky boli pandémiou postihnuté do väčšej miery.
- V rámci eurozóny bol najstrmší pokles aktivity v službách zaznamenaný v Nemecku a Francúzsku, kým zvyšok regiónu hlásil v porovnaní s januárom určité spomalenie poklesu. Vo výsledku sa služby v eurozóne prepadli najrýchlejším tempom od novembra minulého roka.

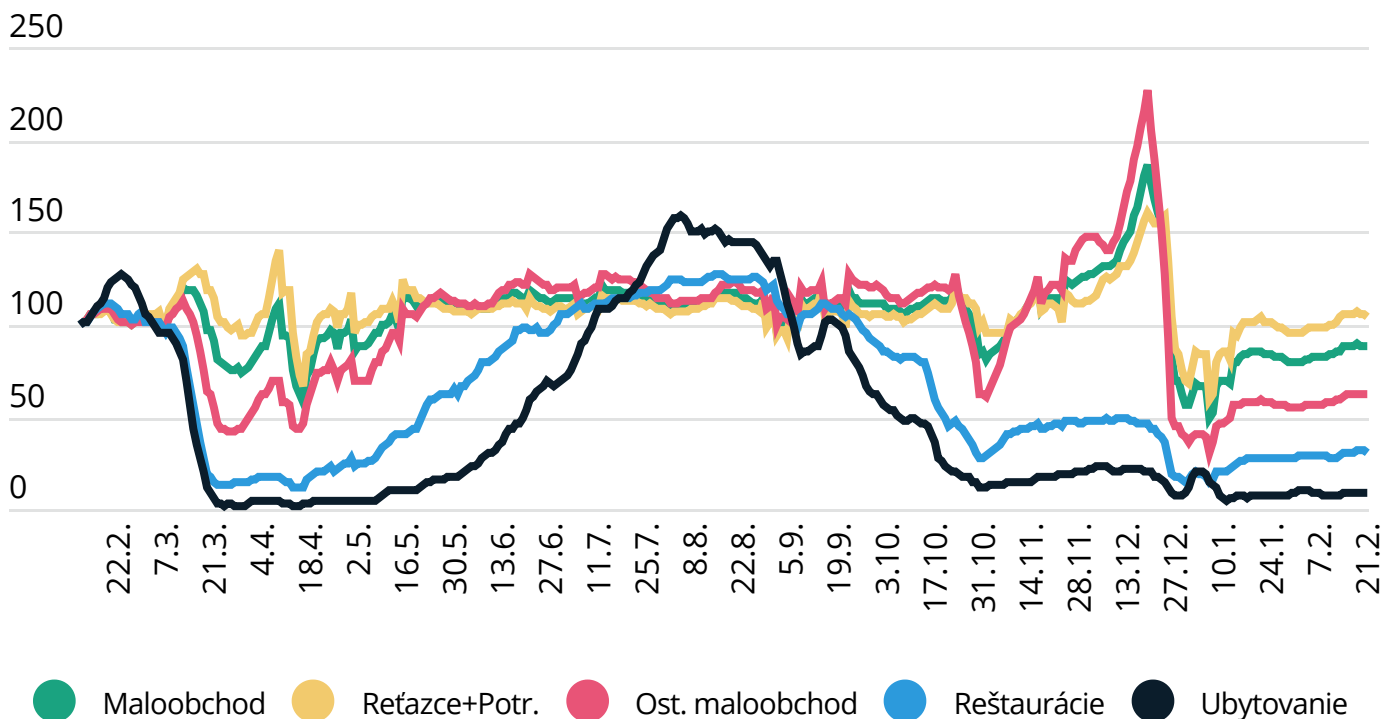

Miera nezamestnanosti postupne stúpa, na cenách to zatiaľ nevidno

- Disponibilná miera nezamestnanosti už štvrtý mesiac po sebe mierne rastie a v januári stúpila na 7,8 %. Druhá vlna pandémie však zatiaľ pripravila o prácu menej zamestnancov ako tomu bolo na jar minulého roka. Dôvodom je silný koniec roka 2020, kedy vďaka silnému exportu a priemyselnej výrobe výkon ekonomiky neklesol. Tržby v obchode sa koncom roka preniesli do online priestoru, ktorý poslužil ako náhrada klasických kamenných predajní.
- Budúci vývoj na trhu práce ohrozujú opätovne sa otvárajúce nožnice medzi prítokom a odtokom uchádzačov o zamestnanie, čo poukazuje na slabšiu schopnosť firiem naberať nových zamestnancov. Vývoj trendov vo vyhľadávaní na internete naznačuje viac nových nezamestnaných vo februári ako obvykle. Aktuálne šírenie vírusu v rozvinutejších okresoch s nižšou nezamestnanosťou predstavuje riziko pre skoré uvoľnenie opatrení v týchto regiónoch.
- Rast cien v januári spomalil na 0,7 % medziročne. Pod spomalenie sa podpísal prevažne pokles regulovaných cien energií a pokles cien potravín, pri ktorých však ide najmä o bázický efekt vysokých cien zo začiatku roka 2020. Pokračujúci rast nezamestnanosti vytvára predpoklad pre zníženie miery inflácie v nasledujúcom období.

GRAFY

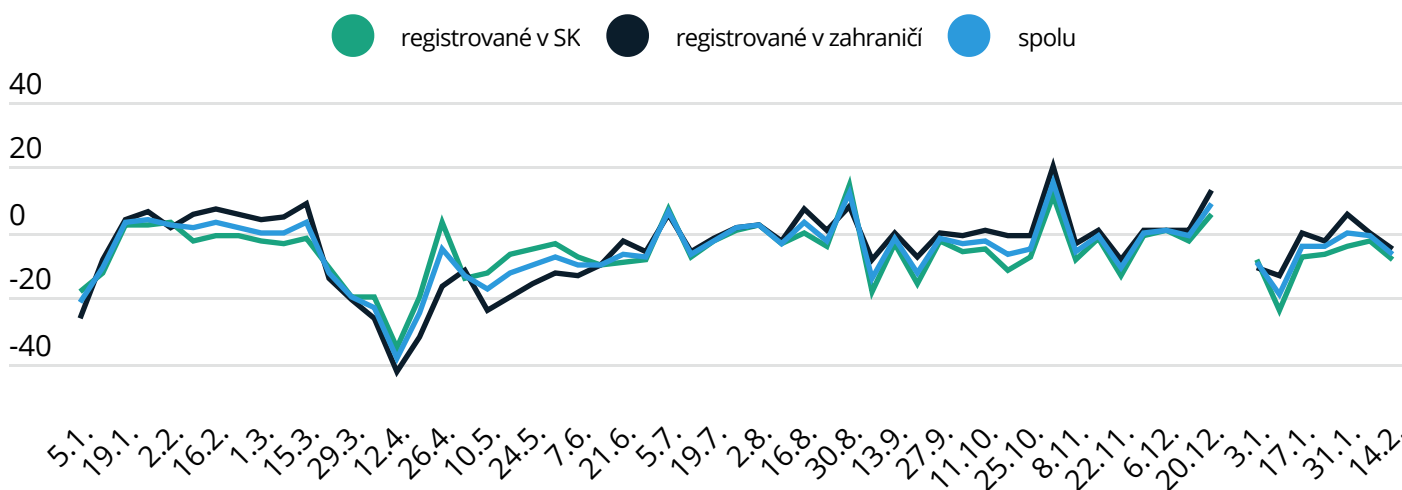
Tržby eKasa podľa sektorov, rok 2020, 2021 (index, 11.2. = 100)

Download data

Zdroj: eKasa, IFP

Počet najazdených km nákladnej dopravy (% zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roku)

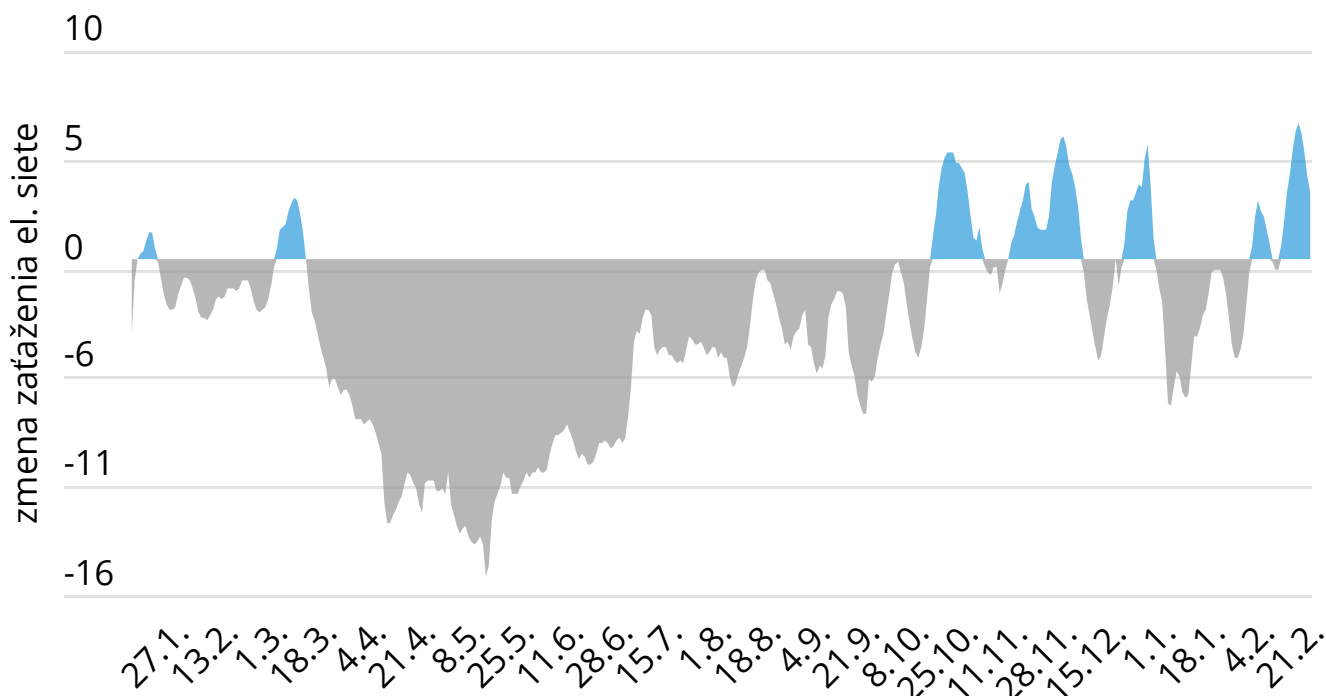

Download data

Zdroj: Skytoll, IFP

*chýbajúci údaj (registrované v SK: 106,9; registrované v zahraničí: 172,7; spolu: 130,5) v poslednom týždni roku 2020 reflektuje prudký nárast spôsobený odlišným započítaním sviatkov v porovnaní s príslušným týždňom predchádzajúci kalendárny rok.

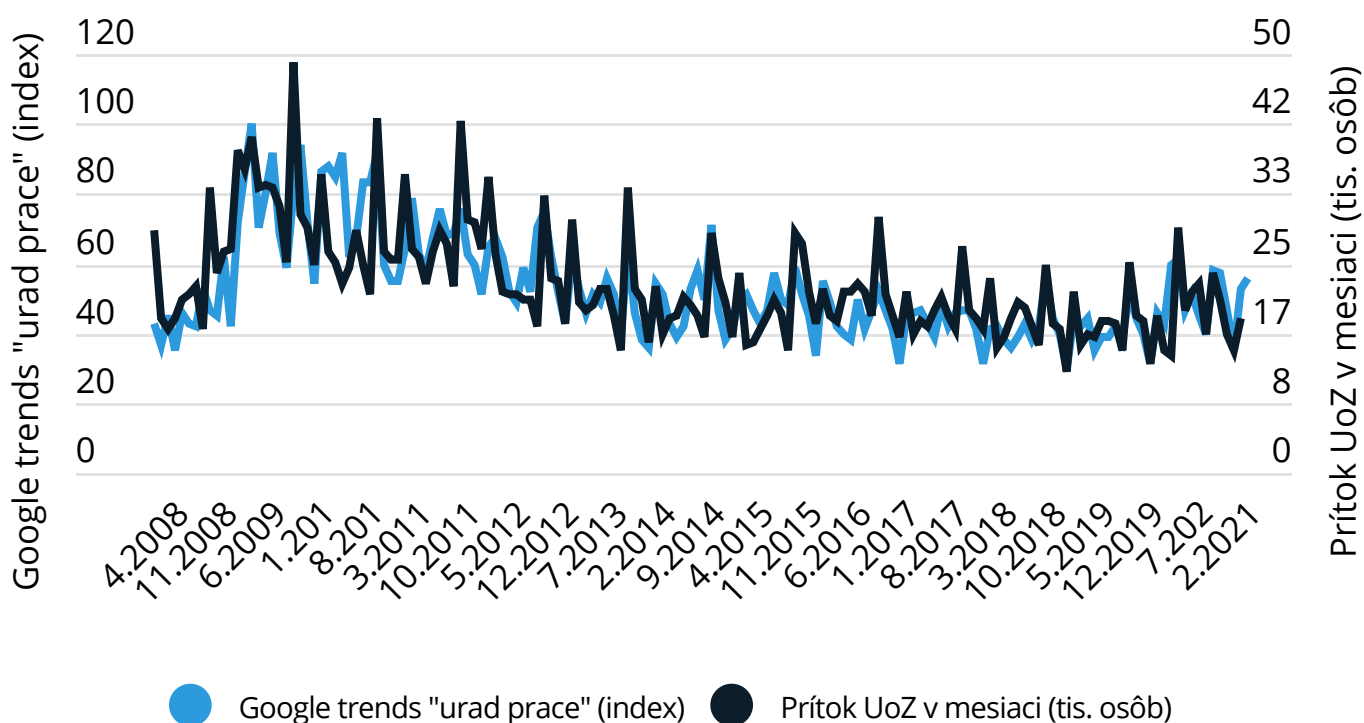
Spotreba elektriny na Slovensku v 2020 (% medziročná zmena)

[Download data](#)

Zdroj: dae, IFP

Vyhľadávanie pojmu „urad prace“ na Google a prítok do nezamestnanosti

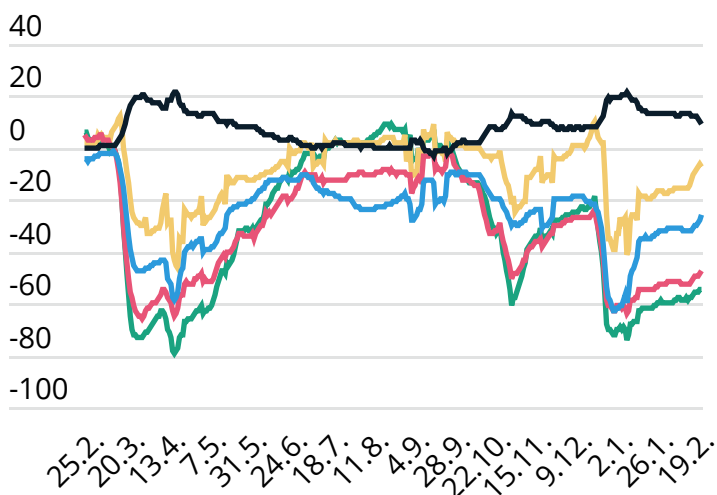
● Google trends "urad prace" (index) ● Prítok UoZ v mesiaci (tis. osôb)

[Download data](#)

Zdroj: Google, ÚPSVaR, IFP

Mobilita na Slovensku (% zmena oproti jan. a feb. 2020, 7-dňový priemer)

- obchody a voľný čas
- potraviny a lekárne
- stanice verejnej dopravy
- pracoviská
- bydliská

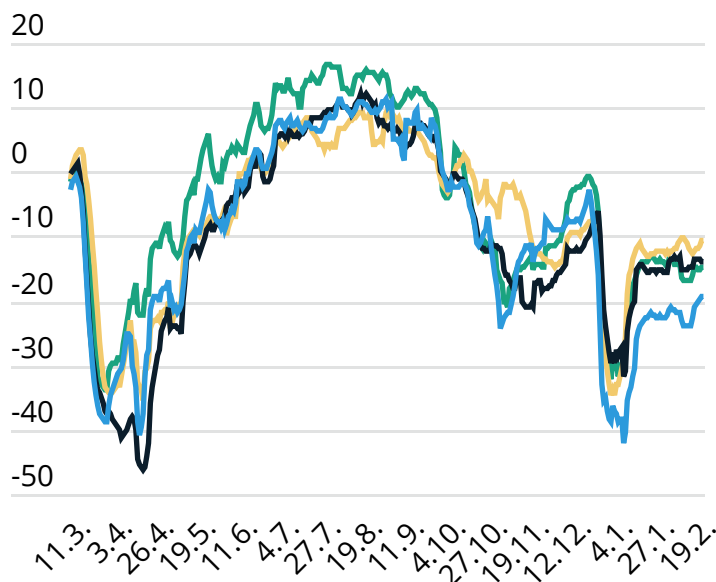

[Download data](#)

Zdroj: Google Mobility, IFP

Mobilita mimo bydliska podľa FB (% zmena oproti feb., 7-dňový priemer)

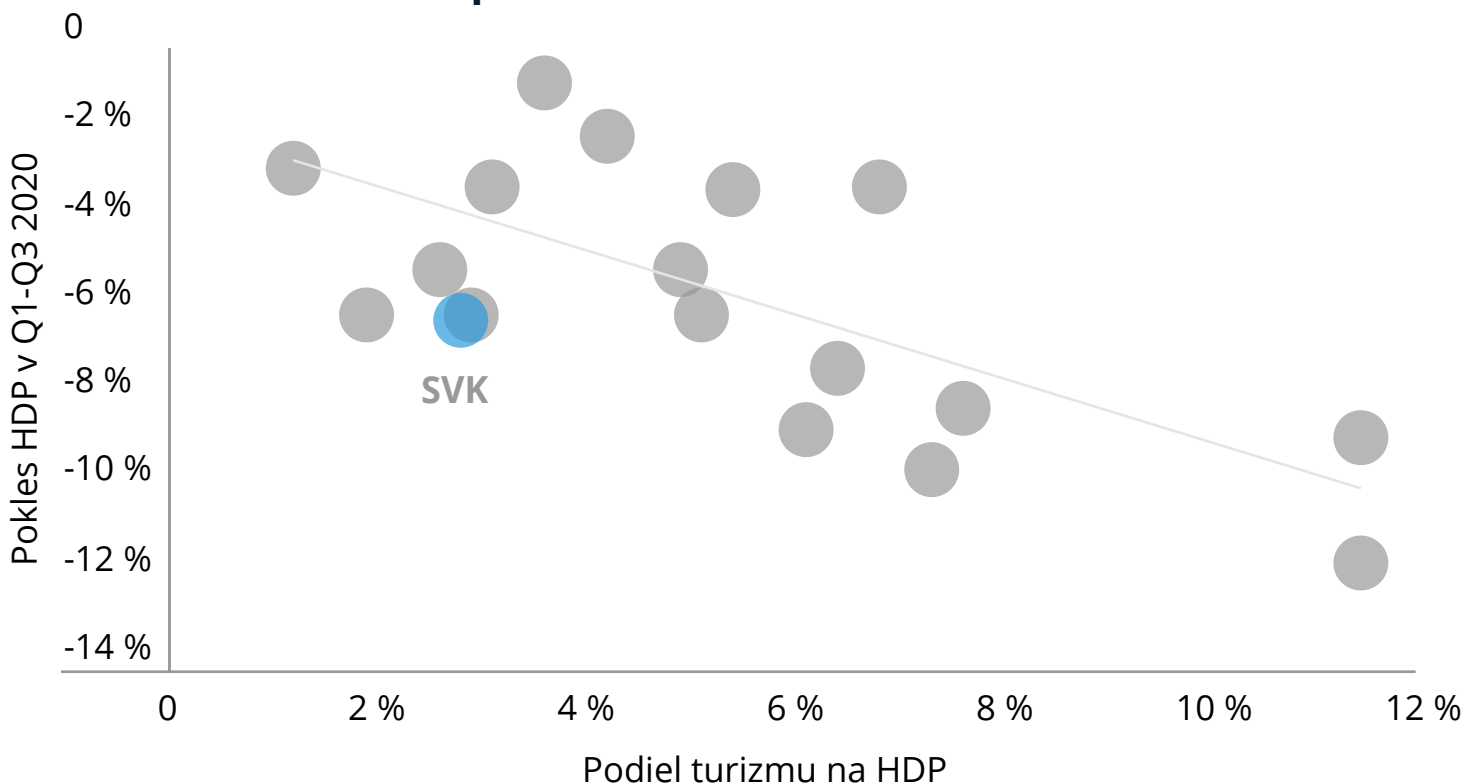
- CZ
- HU
- PL
- SK

[Download data](#)

Zdroj: Facebook, IFP

Turizmus a pokles HDP v 1. až 3. štvrťroku 2020

[Download data](#)

Zdroj: Eurostat, OECD, Fred, IFP

